
Ing. Katarína Serbinová, PhD.

autorizovaný krajinný architekt
Borodáčova 15, 821 03 Bratislava

Mlynské Nivy západ

Blok 11: Europolis – Harbour City

Blok 12: Dorchester Group

DENDROLOGICKÝ PRIESKUM

Miesto stavby : Bratislava, Ružinov, Mlynské Nivy
Bratislava, február 2010

Mlynské Nivy západ ***Bratislava, Ružinov - dendrologický prieskum.***

Predmetom tohoto materiálu je dendrologický prieskum drevín rastúcich v Bratislave mestskej časti Ružinov na ul. Mlynské Nivy v území vymedzenom v priloženej situácii. Územie je v súčasnosti vyhradený areál, oplotený.

V území označenom ako *Blok 11 „Europolis – Harbour City“* sa v dobe spracovania posudku nenachádzala žiadna zeleň ani objekty.

V území označenom ako *Blok 12 „Dorchester Group“* sa nachádzajú rôzne prevádzky v existujúcich objektoch. Stromy sa nachádzajú v plochách zelene pri budovách. Podľa druhového zloženia a parametrov drevín môžeme skonštatovať, že v území sa nachádzajú staršie exempláre topoľov (*Populus x canescens*) a mladšie výsadby okrasných drevín – javor (*Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*), jaseň (*Fraxinus ornus*), breza (*Betula pendula*), hrab (*Carpinus betulus*) a tuja (*Thuja orientalis*). Okrem vysadených drevín sa v území nachádzajú aj nálety pajaseňa (*Ailanthus altissima*).

V záujmovom území bolo hodnotených 50 ks solitérnych drevín. Ako podklad pre hodnotenie bola použitá situácia územia. Stromy boli do situácie orientačne zakreslené.

Prieskum drevín nachádzajúcich sa na riešenom území bol vykonaný vo februári roku 2010. V tabuľkovej časti je spracované sadovnícke hodnotenie drevín.

Princíp systému hodnotenia zelene spočíva v tom, že sa pri drevinách zakreslených v inventarizačnom pláne, určí druhová skladba a zmerajú sa najdôležitejšie údaje t.j. výška, obvod kmeňa a priemer koruny, veková kategória. Komplexné posúdenie zdravotného stavu, perspektív vývoja a vzhľadových vlastností určuje sadovnícke hodnotenie jednotlivých drevín. V poznámke sú zachytené ostatné dôležité, v predchádzajúcich bodoch neuvedené hodnoty tak, aby bolo možné dreviny vyhodnotiť čo možno najúplnejšie. Získané údaje sú usporiadané kvôli prehľadnosti do tabuľky.

Meranie veľkostných hodnôt:

- o b v o d k m e ň a sa meria vo výške 130 cm nad zemou.
- p r i e m e r k o r u n y sa spravidla meria ako pôdorysný priemet koruny na terén. Namerané hodnoty sa zoraďujú do kategórii, ktoré umožňujú priame optické rozlíšenie veľkostných skupín.

- v ý š k a sa zisťuje meraním. Nakoľko sa dreviny, najmä mladšie exempláre, každoročne výškovo menia, výška sa vyjadruje v rozmedziach po 5 m,

- v e k o v á k a t e g ó r i a - údaj potrebný pre rozhodovanie ako s hodnotenou plochou ďalej zaobchádzať. Jeho presné zistenie býva veľmi obtiažne. Pre potreby praxe však postačuje zaradenie drevín do vekových kategórií po 20. rokoch.

- s a d o v n í c k e h o d n o t e n i e - toto kritérium zahrňuje integrujúcim spôsobom prakticky všetky kvality drevín, ktoré nebolo možné vyjadriť nameranými hodnotami. Je to v podstate klasifikátor, ktorý definuje kvalitu drevín podľa stupňa ich účinnosti ako účelovej a funkčnej zložky prírodnej časti životného prostredia. V tejto práci je použitá metodika vypracovaná na Záhradníckej fakulte v Lednici na Morave, kde jednotlivé kvalitatívne stupne sú bodované, kde najkvalitnejšie dreviny dostávajú 5 a najmenej hodnotné 1 bod.

Aby bolo možné sa na pláne okamžite orientovať o kvalitách drevín zaradených do jednotlivých skupín, sú tieto v situácií farebne označené podľa sadovníckych hodnôt: 5 bodov - červená farba, 4 body - modrá, 3 body - zelená, 2 body - hnedá, 1 bod - žltá farba.

Zaradenie do jednotlivých klasifikačných tried je nasledovné:

5 bodov - najhodnotnejšie dreviny

Dreviny absolútne zdravé a nepoškodené, tvarom a celkovým habitusom koruny odpovedajúce druhu, bez pozorovateľných poškodení, zavetvené až k zemi, veľkostne už úplne rozvinuté, avšak ešte v plnom raste a vývoji. Do tejto kategórie patria dreviny, u ktorých je vzhľadom k dĺžke dosiahnutého veku predpokladá, že môžu svoju sadovnícko-krajinársku funkciu plniť ešte niekoľko desaťročí.

4 body - veľmi hodnotné dreviny

Zdravé dreviny, typického tvaru, odpovedajúce príslušnému druhu alebo kultivaru, v celkovom habituse najviac iba nepatrne narušené alebo poškodené. Veľkostne rozvinuté aspoň tak, aby dosahovali približne polovicu tých rozmerov, ktoré sú na danom stanovišti schopné vytvoriť. Dreviny musia mať predpoklad rozvoja pre ďalšie desaťročia pri udržaní dosiahnutej kvality.

3 body - dreviny priemernej hodnoty

Dreviny zdravé, resp. iba mierne preschnuté, bez chorôb a škodcov, ktorí by sa mohli rozširovať. Dreviny v tejto kategórii sa môžu tvarovo líšiť i veľmi podstatne podľa pôvodného typu. Patria sem napr. dreviny vysoko vyvetvené, u ktorých je predpoklad

obrastania, prípadne také, ktoré majú svoju estetickú a funkčnú hodnotu i pri silnom vyvetvení, dreviny s jednostrannou však stabilnou korunou a pod. Patria sem aj dreviny tvarovo a vzhľadovo typické, však doposiaľ menšieho vzrastu, ktorý nedosahuje polovice normálnych rozmerov daného druhu na posudzovanom stanovišti.

2 body - dreviny podpriemernej hodnoty

Patria sem dreviny silne poškodené, dreviny veľmi vysoko vyvetvené, bez predpokladu obrastania po presvetľovacích prebierkach, dreviny staré a málo vitálne, výrazne presychajúce, s výskytom ohnísk hniloby, prípadne aj inakšie silne poškodené. Predpoklady ďalšieho vývoja sú silne obmedzené, ako v čase tak i v kvalite. Patria sem hlavne také dreviny, u ktorých nemožno predpokladať zlepšenie ich kvality. Nesmú to však byť dreviny ohrozujúce bezpečnosť ľudí alebo porastov.

1 bod - dreviny nevyhovujúce

Dreviny veľmi silne poškodené, choré, silno napadnuté škodcom, najmä takými, kde hrozí ich nebezpečenstvo šírenia, dreviny odumierajúce a odumreté, dreviny ktoré ohrozujú bezpečnosť návštevníkov, dreviny ktoré svojou existenciou výrazne poškodzujú kvalitu cennejších exemplárov (napr. dreviny vrastajúce do korún kvalitných stromov) a dreviny inak bezprostredne ohrozujúce daný priestor a jeho vývoj. V tejto kategórii sú dreviny bez akýchkoľvek predpokladov ďalšieho vývoja.

Dendrologický prieskum bol vykonaný v zmysle platných legislatívnych predpisov: Zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny a Vyhlášky č. 579//2008 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa mení Vyhláška č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa vykonáva Zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Veľkosť stromov sa zisťuje meraním obvodu kmeňa vo výške 130 cm nad zemou alebo meraním ich výšky, ak obvod kmeňa nepresahuje 10 cm (§ 36 ods. 2). Pri stromoch, ktoré sa rozkonárujú vo výške menšej ako 130 cm, sa meria obvod kmeňa tesne pod jeho rozkonárením (§ 36 ods. 3).

Podľa Vyhlášky č. 579//2008 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa mení Vyhláška č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa vykonáva Zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny je určená celková spoločenská hodnota drevín rastúcich

v riešenom území. V zmysle § 36 cit. Vyhlášky ods.1 "Spoločenská hodnota drevín je uvedená podľa druhu drevín a ich veľkosti v prílohe č.33 " tejto vyhlášky.

Spoločenská hodnota drevín určená podľa § 36 sa upravuje prirážkovým indexom podľa prílohy č. 35. Spoločenská hodnota drevín sa vypočíta tak, že sa spoločenská hodnota uvedená v prílohe č. 33 vynásobí súčinom prirážkových indexov uvedených v prílohe č.35.

V tabuľke hodnotených drevín je uvedená spoločenská hodnota podľa druhu a obvodu kmeňa, prirážkové indexy a upravená spoločenská hodnota. Spoločenská hodnota drevín vyjadruje ich biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu, ktorá sa určuje aj s prihliadnutím na plnenie mimoprodukčných funkcií.

Pri uplatňovaní jednotlivých prirážkových indexov sa prihliadalo na nasledovné skutočnosti: krátkovekosť alebo dlhovekosť drevín, poškodenie rôzneho stupňa a charakteru ktoré znižujú ich fyziologickú hodnotu.

Poškodenie vyskytujúce sa pri jednotlivých stromoch je uvedené v tabuľke hodnotených drevín v poznámke.

Pri hodnotení boli použité nasledovné koeficienty:

- a) 0-0,4 – ak je drevina odumretá,
- c) 0,6 - ak je drevina poškodená alebo iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí nad 26-60 % (stredné poškodenie),
- d) 0,8 - - ak ide o drevinu z náletov alebo výmladkov a ak jej výskyt nie je v súlade s využívaním konkrétnej plochy územia,
- ak je drevina poškodená alebo iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí 11-25 % (slabé poškodenie),
- e) 0,9 - ak ide o krátkoveké dreviny
- f) 1,1 – ak ide o dlhoveké dreviny
- j) 1,5 - ak predstavujú taxóny a taxonoidy (druhy a ich premenlivé formy) guľovitého, previsnutého a vertikálneho tvaru a taxóny s odlišnosťou v tvare a farbe listov a farbe kvetov, alebo vzácne z hľadiska introdukcie, pomaly rastúce a zakrslé, alebo taxonomicky a geograficky vzácne

Tabuľka hodnotených drevín Blok 12 Dorchester Group:

P.č	Názov dreviny	obvod kmeňa	Ø koruny	výška	vek	sad. hodn	Poznámka	Spoloč. hodnota	index a,b,c,d,j	index e,f	Hodnota upravená
1	Cerasus avium	67	2-4	5-10	20-40	2	nálet	497,90	0,80	0,90	358,49
2	Populus x canescens	216	10-15	20-25	40-60	2		1 493,72	0,80	0,90	1 075,48
3	Populus x canescens	236	10-15	20-25	40-60	2	rany na kmeni	1 692,89	0,60	0,90	914,16
4	Cerasus avium	106	8-10	15-20	40-60	3		863,04	0,80	0,90	621,39
5	Robinia pseudoacacia	105	4-6	10-15	40-60	2	silne presychá	863,04	0,60	1,00	517,82
6	Robinia pseudoacacia	80	2-4	5-10	20-40	2		564,29	0,80	1,00	451,43
7	Robinia pseudoacacia	75	2-4	10-15	20-40	1	suchý	564,29	0,00	1,00	0,00
8	Fraxinus ornus	88	4-6	10-15	40-60	3		663,87	1,00	1,00	663,87
9	Populus alba	209	10-15	15-20	60-80	3		1 493,72	0,80	1,00	1 194,98
10	Thuja orientalis	75	2-4	0-5	40-60	3		564,29	1,00	0,90	507,86
11	Fraxinus ornus	86	6-8	10-15	40-60	3		663,87	1,00	1,00	663,87
12	Fraxinus ornus	107	6-8	10-15	40-60	3	zlý orez konára na kmeni	863,04	0,80	1,00	690,43
13	Fraxinus ornus	61	4-6	10-15	40-60	3		497,90	1,00	1,00	497,90
14	Acer pseudoplatanus	114	6-8	10-15	40-60	3		962,62	1,00	1,10	1 058,88
15	Fraxinus ornus	70	4-6	10-15	40-60	3		497,90	1,00	1,00	497,90
16	Acer pseudoplatanus	99	6-8	10-15	40-60	3		763,46	1,00	1,10	839,81
17	Ailanthus altissima	53	4-6	10-15	0-20	2	nálet	431,52	0,80	0,90	310,69
18	Populus x canescens	316	10-15	15-20	viac ako 80	3		2 323,57	0,80	0,90	1 672,97
19	Prunus sp.	63	4-6	10-15	20-40	2		497,90	0,80	0,90	358,49
20	Populus x canescens	275	10-15	20-25	viac ako 80	2	polámané kostrové konáre	1 925,24	0,80	0,90	1 386,17
21	Populus x canescens	380	10-15	20-25	viac ako 80	3	neprístupný	2 522,73	0,80	0,90	1 816,37
22	Fraxinus ornus	115	4-6	10-15	40-60	3		962,62	1,00	1,00	962,62
23	Fraxinus ornus	83	4-6	10-15	40-60	3		663,87	1,00	1,00	663,87
24	Fraxinus ornus	50	2-4	10-15	40-60	2		365,13	1,00	1,00	365,13
25	Fraxinus ornus	79	4-6	10-15	40-60	3		564,29	1,00	1,00	564,29
26	Acer platanoides	91	8-10	15-20	40-60	3		763,46	1,00	1,10	839,81
27	Negundo aceroides	128	8-10	15-20	40-60	3		1 062,20	1,00	0,90	955,98
28	Fraxinus ornus	67	2-4	5-10	40-60	2	rana na báze kmeňa	497,90	0,80	1,00	398,32
29	Acer platanoides	80	4-6	10-15	40-60	3	rana na kmeni	564,29	0,80	1,10	496,58
30	Acer platanoides	112	4-6	10-15	40-60	3		962,62	1,00	1,10	1 058,88
31	Populus x canescens	350	8-10	20-25	viac ako 80	2	ďutina na kmeni, presychajúce konáre v korune stromu	2 323,57	0,60	0,90	1 254,73
32	Fraxinus ornus	90	6-8	10-15	40-60	3		663,87	1,00	1,00	663,87
33	Fraxinus ornus	56	4-6	10-15	40-60	3		431,52	1,00	1,00	431,52
34	Fraxinus ornus	92	6-8	10-15	40-60	3		763,46	1,00	1,00	763,46
35	Thuja orientalis	86	4-6	10-15	40-60	3		663,87	1,00	0,90	597,48
36	Thuja orientalis	73	4-6	10-15	40-60	3		564,29	1,00	0,90	507,86
37	Ailanthus altissima	89	4-6	10-15	0-20	2	nálet	663,87	0,80	0,90	477,99
38	Ailanthus altissima	45	2-4	0-5	0-20	2	nálet	298,74	0,80	0,90	215,09
39	Ailanthus altissima	90	4-6	10-15	20-40	3		663,87	1,00	0,90	597,48
40	Betula pendula	71	4-6	10-15	40-60	3		564,29	1,00	0,90	507,86
41	Carpinus betulus	74	4-6	10-15	40-60	3	meraný vo výške 0,6 m	564,29	1,00	1,00	564,29
42	Acer platanoides	58	4-6	10-15	40-60	3		431,52	1,00	1,10	474,67
43	Acer platanoides	81	4-6	10-15	40-60	3		663,87	1,00	1,10	730,26
44	Fraxinus ornus	47	2-4	0-5	20-40	3		365,13	1,00	1,00	365,13
45	Fraxinus ornus	46	2-4	0-5	20-40	3		365,13	1,00	1,00	365,13
46	Negundo aceroides	70	4-6	10-15	40-60	3		497,90	1,00	0,90	448,11
47	Ailanthus altissima	59	2-4	0-5	0-20	2	nálet	431,52	0,80	0,90	310,69
48	Ailanthus altissima	59	2-4	0-5	0-20	2	nálet	431,52	0,80	0,90	310,69
49	Ailanthus altissima	104	4-6	10-15	20-40	2	nálet	863,04	0,80	0,90	621,39
50	Populus x canescens	361	15-20	20-25	viac ako 80	3	presychajúce konáre	2 522,73	0,80	0,90	1 816,37
A	Sambucus nigra	2 m2	.	2	0-20	2	nálet	8,29	0,80	0,90	5,97
SPOLU (€):								42 363,47			34 434,48
Spolu (Sk):								1 276 241,90			1 037 373,12

[konverzný kurz 1 € = 30,1260 Sk].

